

Гайке Вольф-Дітріх

Біографія

Вольф-Дітріх Гайке народився 1913 р. в Пруссії, і походить зі старої німецької старшинської родини. Успішно закінчив військову академію в Мюнхені і, подібно до свого батька, став активним старшиною німецької армії — професійним військовиком.

З початком Другої світової війни у складі 30. піхотної дивізії Вермахту брав участь у бойових діях проти польських військ, а відтак на Західному фронті. Під час німецько-советської війни брав участь у воєнних приготуваннях Генерального Штабу під Москвою. З 17 серпня до 31 серпня 1942 року був штабовим офіцером 110. піхотної дивізії, а від 1 вересня до 18 жовтня 1942 — 15. танкової дивізії. Від 15 березня до 25 червня 1943 відбув курси Воєнної Академії (Kriegsakademie) у Берліні. Від 26 червня до 6 грудня 1943 Гайке перебував при штабі 122. піхотної дивізії і 1 січня 1944 року як майор Вермахту був скерований до Дивізії "Галичина". Він був у Дивізії єдиним штабовим старшиною, який належав до сухопутних військ (Вермахт), а не до зброї СС.

Майор Гайке належав до числа тих німецьких старшин Дивізії, що були свідомі потреби порозуміння між обома народами – українським і німецьким, та політичного значення Дивізії. У Дивізії він встановив відразу приязні стосунки з українцями, він докладав зусиль, щоб пізнати прикмети українського вояка і старшини, як також намагався усунути, в міру можливостей, помилки, що їх робили вищі німецькі кола, зокрема командир Дивізії генерал Фрайтаґ, який не розумів і не хотів розуміти, політичних завдань Дивізії і психіки українського вояка.

Як начальник штабу він знав, хоч частково, про наміри німецьких чинників щодо Дивізії, він разом з генералом Фрайтаґом був учасником всіх важливіших обговорень у справі Дивізії з вищими німецькими військовими і політичними авторитетними колами, між іншим з Гімmlером й ініціатором створення Дивізії губернатором Галичини О. Вехтером; він був у постійному контакті з сотником Дмитром Палієвим — референтом українських старшин, а після загибелі Палієва в бою під Бродами його наступником – сотником Любомиром Макарушкою.

Вольф-Дітріх Гайке пройшов разом з Дивізією весь її бойовий шлях до кінця війни, коли після капітуляції вона перейшла в полон до англійців і американців. Як і всі інші дивізійники, провів в полоні понад два роки, і був звільнений як особа "без обтяжень".

Вже під час сидіння в таборі інтернованих, в 1947 році, він на основі записів у воєнному щоденнику, збережених картографічних схем та власної пам'яті написав обширний військово-історичний нарис — ґрунтовну працю з історії бойових дій української дивізії під заголовком "Sie wollten die Freiheit" ("Вони хотіли волі").

"Ця праця присвячена не тільки українцям, але також німецькому народові, який має щодо українців зобов'язання вдячності. Проте я особливо присвячую її моїм колишнім товаришам по зброї, як вклад до їхньої загальної військової історії. Тому я стараюся відтворити ясну картину бойових дій Української Дивізії. Ми німці, не

зважаючи на власну тверду долю, повинні також виявити щире співчуття українському народові, історія якого поставила його на такі тяжкі випробування у минулому. Цю працю написав німець, який пізнав і пережив історію та відносини Української Дивізії, найбільшого суцільного українського військового з'єднання по німецькому боці під час другої світової війни, і який намагався розуміти події з української точки зору. Він тим більше стоїть по їхньому боці, бо сам пережив тодішні великі похибки німецької політики, які також мали вплив на Українську Дивізію. Хай ця праця внесе ясність щодо заслуг українців у боротьбі за справжню демократію та хай буде визнанням хоробрости і порядности її вояків, які свій меч до кінця війни тримали чесно та залишили його незаплямленим." — пише майор Гайке в авторській передмові до своєї книги, яка стала вже класичною історією Дивізії.

Книжка появилася в 1970 році під заголовком "Українська Дивізія "Галичина". Історія формування і бойових дій (1943-1945)" в її українському виданні. Редактором української версії був проф. Володимир Кубійович. Він же написав передмову до неї. За заслуги перед Дивізією її ветеранське братство нагородило Вольфа-Дітріха Гайке золотим хрестом.

В 1960-70-х роках В.-Д. Гайке займав відповідальне становище в економічній галузі в Баварії.